

Начало > ... > [Предприемане На Съдебни Действия](#) > [Медиация](#) > [Медиация В Държавите От ЕС Luxembourg](#) >

Медиация в държавите от ЕС

Съдържание,
предоставено от
Люксембург

Люксембург

Вместо да прибегвате до съд, защо не опитате да разрешите вашия спор чрез медиация? Това е способ за алтернативно разрешаване на спорове (АРС), при който медиатор подпомага страните по даден спор да постигнат споразумение. Правителството и практикуващите юристи в Люксембург са запознати с предимствата на медиацията.

Към кого да се обърна?

Не съществува централен орган, компетентен да регламентира дейността на медиаторите.

В допълнение към медиацията в конкретни сектори (банков, застрахователен и т.н.), [Омбудсмана](#), който отговаря за медиацията по административни въпроси, и [Комисията към Омбудсмана за правата на детето](#) (Ombudskomitee fir t'Rechter vun de Kanner) в областта на медиацията работят следните сдружения:

- [Асоциация за медиация на правоспособните медиатори в Люксембург](#) (ALMA asbl);
- [Център за медиация по гражданскоправни и търговскоправни въпроси](#) (CMCC);
- [Център за медиация](#) (Centre de médiation) (asbl);
- [Център за социално-семеина медиация](#) (Centre de médiation Socio-Familiale) (управляван от фондация „Pro Familia”);

В коя област прибегването до медиация е допустимо и/или е най-често срещано?

Медиация се използва главно по:

- административноправни въпроси,
- наказателноправни въпроси,
- семейноправни въпроси,
- търговскоправни въпроси,
- спорове между съседни.

Гражданската и търговската медиация е доброволна и поверителна и се осъществява от независим, безпристрастен и компетентен медиатор. Тя може да се отнася до целия спор или само част от него. Включва както медиация по споразумение, така и съдебна медиация, а семейната медиация играе важна роля.

При медиацията по споразумение (médiation conventionnelle) всяка страна може да предложи на другата да отнесат въпроса до медиация на всеки етап от съдебното производство, независимо от всякакво съдебно или арбитражно производство, стига делото все още да не е било обявено за решаване.

При съдебната медиация (médiation judiciaire) гражданският, търговският или семейният спор вече е внесен в съда и съдът може по всяко време започне процедура по медиация, стига делото все още да не е било обявено за решаване. Това не се отнася до дела пред Касационния съд или до производства по бърза процедура. Съдът може да прикани страните по своя собствена инициатива да пристъпят към медиация или това може да стане по общо искане на самите страни. И в двата случая се изисква съгласието на страните. В ограничен брой ясно определени случаи, когато възниква въпрос във връзка със семейното право, съдът може да предложи на страните да използват медиация и организира безплатна информационна сесия, за да обясни принципите, процедурата и резултатите от медиацията.

По наказателни дела прокурорът може, при определени условия и преди да реши дали да повдигне обвинение, да реши да използва медиация, ако чрез нея е възможно:

- да се гарантира поправяне на вредите, причинени на пострадалото лице, или
- да се разрешат трудностите, произтичащи от престъплението, или
- да се спомогне за поправянето на извършителя.

Използването на медиацията не изключва последващо решение за повдигане на обвинение, например ако са нарушени правилата на медиацията.

Необходимо ли е да бъдат следвани специфични правила?

Прибягването към медиация е напълно доброволно.

За медиацията по административни и наказателни дела, както и за медиацията в определени сектори съществува специална нормативна уредба.

Информация и обучение

Медиатор по наказателноправни въпроси

Със [Закон от 6 май 1999 г.](#) и с [наредба на Великия херцог](#) от 31 май 1999 г. е въведена система за медиация по наказателни дела. Преди вземането на решение за повдигане на обвинение прокурорът може да реши да използва медиация, ако той или тя счита, че е възможно предоставяне на обезщетение на пострадалото лице, разрешаване на трудностите, произтичащи от престъплението или подпомагане на поправянето на престъпника. Ако прокурорът реши да използва медиация, то той или тя може да назначи като медиатор всяко одобрено за целта лице.

Одобрение:

Всеки, който желае да бъде одобрен като медиатор по наказателноправни въпроси, може да подаде заявление до министъра на правосъдието, който ще вземе решение за одобрение след консултация с главния прокурор.

Медиатор по гражданскоправни и търговскоправни въпроси

Със [Закон от 24 февруари 2012 г.](#) се създава национална законодателна рамка за медиация по граждански и наказателноправни въпроси с включването на нов дял в новия Граждански процесуален кодекс. Законът транспонира Директива 2008/52/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2008 г. относно някои аспекти на медиацията по гражданскоправни и търговскоправни въпроси, като въвежда принципите, посочени в директивата по отношение на трансграничните спорове, и ги прилага и към спорите на национално равнище. Този закон е допълнен с [наредба на Великия херцог от 25 юни 2012 г. за определяне на процедурата за одобрение за медиатори за целите на съдебната и семейната медиация, на програмата за специализираното обучение по медиация и за провеждането на безплатна информационна сесия.](#)

Медиаторът е трета страна, чиято работа е да изслуша страните заедно или, ако е необходимо, поотделно, с цел решаване на техния спор. Медиаторът не налага решение на страните, но ги насърчава да се споразумеят за приятелско уреждане на спора.

Даден медиатор, който предоставя услуги по съдебна и семейна медиация, може да бъде одобрен или неodobрен. Одобреният медиатор е физическо лице, акредитирано в тази роля от министъра на правосъдието.

В медиацията по споразумение и в трансгранични спорове страните могат да използват медиатор, който не е одобрен.

Одобрение:

Министърът на правосъдието отговаря за одобрението на медиатори. По гражданскоправни и търговскоправни въпроси не се изисква медиатори да са одобрени, за да предоставят медиацията по споразумение.

За одобрение може да кандидатства всяко физическо лице, стига да изпълнява условията, посочени в: (1) закона от 24 февруари 2012 г., който включва медиацията по гражданскоправни и търговскоправни въпроси в новия Граждански процесуален кодекс и (2) наредбата на Великия херцог от 25 юни 2012 г. за определяне на процедурата за одобрение за медиатори за целите на съдебната и семейната медиация, на програмата за специализираното обучение по медиация и за провеждането на безплатна информационна сесия.

Съгласно Директива 2008/52/ЕО, посочена по-горе, и член 1251-1, параграф 1, алинея 3 от Закона от 24 февруари 2012 г. относно медиацията, доставчиците на услуги по медиация, които отговарят на равностойни или сравними по същество изисквания в друга държава — членка на Европейския съюз, са освободени от одобрение във Великото херцогство Люксембург.

Одобрението се предоставя за неопределен срок.

Член 1251-3, параграф 2 от новия Граждански процесуален кодекс и наредбата на Великия херцог от 25 юни 2012 г., посочени по-горе, определят условията, на които трябва да отговарят физическите лица, желаещи да получат одобрение, а именно:

1. да предоставят гаранции за добра репутация, компетентност, обучение, независимост и непристрастност;
2. да представят извлечение от регистъра за съдимост в Люксембург или подобен документ, издаден от компетентните органи в държавата на пребиваване, в която са пребивавали през последните пет години;
3. да упражняват гражданските си права и да имат право да упражняват политически права; и
4. да са преминали специализирано обучение в областта на медиацията под формата на:
 - магистърска степен в областта на медиацията, получена от Университета в Люксембург или от университет, висше учебно заведение, или друго учебно заведение, осигуряващо същото равнище на обучение, определено в съответствие със законовите, подзаконовите и административните разпоредби на държава — членка на Европейския съюз; или
 - три години професионален опит, заедно със *специализирано обучение по медиация*, както е предвидено в член 2 от наредбата на Великия херцог от 25 юни 2012 г.; или
 - обучение по медиация, признато от държава — членка на Европейския съюз.

Университетът на Люксембург предлага специална [програма за обучение \(магистърска степен\) по медиация](#).

Какви са разходите, свързани с медиацията?

В повечето случаи медиацията е безплатна. Ако за нея се заплаща такса, това е ясно посочено.

При медиация по споразумение таксите на медиаторите се определят свободно. В такъв случай таксите и разходите се делят поравно между страните, освен ако те не се споразумеят друго.

При съдебна или семейна медиация таксите са определени с наредба на Великия херцог.

Възможно ли е принудителното изпълнение на споразумение, постигнато в резултат от медиация?

Споразуменията, произтичащи от гражданска и търговска медиация, имат същата доказателствена стойност като съдебните решения. Независимо от това дали такива споразумения за медиация са били постигнати в Люксембург или в друга държава — членка на Европейския съюз, те подлежат на изпълнение в рамките на Европейския съюз по силата на Директива 2008/52/ЕО. Одобрието на цялото или на част от споразумението от компетентния съд му придава изпълнителна сила.

Директивата е транспонирана със закона от 24 февруари 2012 г., което поставя медиацията на равна основа със съществуващите съдебни процедури.

Връзки по темата

[Министерство на правосъдието](#)

[Асоциация за медиация на правоспособните медиатори в Люксембург \(ALMA asbl\);](#)

[Център за медиация по гражданскоправни и търговскоправни въпроси \(CMCC\);](#)

[Център за медиация по гражданскоправни и търговскоправни въпроси \(CMCC asbl\);](#)

[Център за медиация \(Centre de médiation\) \(asbl\);](#)

[Център за социално-семейна медиация](#)

■ Последна актуализация: 05/08/2025

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.